

Nr 176.

Av herr **Janson** i Frändesta **m. fl.**, om upprättande av en lånefond för förbättringar av ekonomibyggnader å landsbygden.

Statsmakterna ha genom en rad av åtgärder eftersträvat att bereda jordbrukets utövare ökade möjligheter att effektivisera sin produktionsapparat. Ett viktigt område har dock hittills av olika skäl lämnats på det hela taget obeaktat. För ekonomibyggnadernas förbättring har föga åtgjorts, ehuru dessa byggnaders konstruktion och allmänna beskaffenhet tyvärr mycket ofta är av föråldrat och i övrigt otillfredsställande slag.

På grund av de stora värden, som äro investerade i lantbrukets driftsbyggnader, synes statens möjligheter att ekonomiskt biträda vid en direkt förnyelse av i dåligt skick varande hus synnerligen små. I statsverkspropositionen föreslås visserligen, att medel skola anslås till förbättring av ladugårdar, men av skäl, som i propositionen anföras, kan denna verksamhet endast få mycket begränsad omfattning.

Vid sidan av det byggnadsbestånd, som på grund av hög ålder eller dåligt underhåll ej lämpligen kan istandsättas utan behöver helt förnyas, finner man även ett stort antal hus, där underhållet är gott, men där konstruktionen är sådan, att den nödvändiggör en myckenhet av improduktivt arbete. Det har visat sig, att dessa hus i många fall med små medel genom relativt enkel omkonstruktion skulle kunna effektivt förbättras.

För det mindre jordbruket, där lejd arbetskraft användes i ringa omfattning skulle en omkonstruktion i många fall betyda möjligheter till avkortning av den långa arbetstiden för brukaren och hans familj. För det medelstora och större jordbruket skulle en förbilligad produktion öka möjligheterna att bära med arbetstidsförkortning och löneförbättring för anställd personal förenade merutgifter.

Lantbrukets ställning har visserligen sedan krisåren avsevärt förbättrats, men flertalet av jordbrukare torde nu icke ha resurser att genomföra här ifrågasatta åtgärder utan tillgång till mera långfristiga krediter. Med hänsyn till vikten av att trivseln vid jordbruket ökas, synes det dock vara betydelsefullt att möjligheterna att med relativt små kostnader lindra jordbruksarbetet och ekonomiskt förkovra jordbruket böra tillvaratagas och att staten utan att beträda subventionsvägen härvid lämnar sitt stöd. Vi finna det därför mycket motiverat att staten upplägger en lånefond, förslagsvis å 1,000,000 kronor, för befrämjandet av moderniseringen av ur arbetssynpunkt otidsenliga driftsbyggnader vid lantbruk samt eventuellt även för anskaffning av i samband därmed nödvändig maskinell utrustning.

Lån ur denna fond borde utlämnas till jordbrukare genom hushållnings-sällskapens försorg, efter ombyggnadsförslagets granskning och godkännande utav av respektive sällskap godkänd sakkunnig samt i övrigt på villkor, som av Kungl. Maj:t bestämmas.

Bidrag till hushållningssällskapen för härav föranledda kostnader torde förslagsvis kunna uppskattas till 20,000 kronor.

På grund av vad ovan anförts hemställa vi, att riksdagen ville besluta

att upprätta en lånefond, förslagsvis benämnd »Fond för förbättringar av ekonomibyggnader å landsbygden» och till fondens förfogande ställa ett belopp av 1,000,000 kronor, att utgå av lånemedel;

att till gäldande av med fondens verksamhet förenade omkostnader anslå ett reservationsanslag å 20,000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1937.

Stig Janson
i Frändesta.

T. G. v. Seth.

Arthur Gustafson
i Kasenberg.

Gösta Liedberg.

C. Oscar Nolin.

Eric Hansson.

Folke Kyling.